

Učni scenarij: Odkleni svoj kotiček

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Odkleni svoj kotiček – igra z gesli
Ključne besede	geslo, internet, varnost
Povzetek	Otroci se skozi igro z različnimi ključavnicami in ključi seznanjajo s pomenom varovanja dostopa do osebnih stvari. Ključe in ključavnice zbirajo s pomočjo staršev, ki jih prinesejo od doma, s čimer je omogočeno sodelovanje družin pri dejavnosti. Na podlagi izkušenj s ključi dejavnost prenesemo v digitalni svet. Otroci spoznajo, da imajo tudi računalniki, tablice in spletne storitve »ključe«, ki jim rečemo gesla. S pomočjo barvnih krogov si ustvarijo svoja gesla, ki jih uporabljajo za vstop v različne igralne kotičke. Gesla si morajo zapomniti, jih vnesti v pravilnem zaporedju in jih hraniti na varnem mestu. Dejavnost otrokom na njim razumljiv način približa osnovne pojme internetne varnosti, pomen varovanja gesel ter odgovorno ravnanje z osebnimi podatki.
Vzgojitelj/-ica	Tadeja Štuhec
Vrtec	Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona
Starost otrok	5–6 let
Trajanje	Več dni oziroma večkratne dejavnosti v obdobju 2–3 tednov
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.	☒ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☐ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☐ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☒ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☐ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce Vpišite primarno področje.	Družba

Medpodročno povezovanje Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje.	Matematika
Cilj/-i področja dejavnosti Vpišite cilj/-e iz kurikulumu za vrtce.	• Spoznavajo pomen dogovorov in pravil ter posledice njihovega upoštevanja oziroma neupoštevanja; • Razvijajo odgovorno, samostojno in varno vedenje. • Se seznanjajo s pomeni simbolov, ustvarjajo lastne simbole in jih uporabljajo. • Opazujejo, spoznavajo, oblikujejo in nadaljujejo vzorce in preprosta konkretna zaporedja.
Konkretni cilji Opredelite konkretne cilje dejavnosti.	• Otrok spozna povezavo med ključem in geslom. • Otrok ustvari svoje geslo iz barvnih simbolov. • Otrok si zapomni svoje geslo in ga uporabi za dostop do igralnega kotička. • Otrok razume, da gesla ne delimo z drugimi brez dovoljenja. • Otrok spoznava pomen varnega shranjevanja gesel. • Otrok prepozna pomen internetne varnosti na njemu razumljiv način.

Didaktični pristop/-i Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).	1. Izkustveno učenje: Otroci preko neposrednega raziskovanja ključev, ključavnic in uporabe gesel pridobivajo nova spoznanja o varnosti in dostopu. 2. Učenje skozi igro: Otroci se skozi zanimive igralne situacije in uporabo gesel spontano učijo o internetni varnosti. 3. Problemsko učenje: Otroci iščejo rešitve za dostop do igralnih kotičkov z uporabo pravilnega gesla. 4. Sodelovalno učenje: Otroci sodelujejo pri preverjanju gesel, pomagajo vrstnikom in upoštevajo skupna pravila. 5. Pogovor in raziskovanje: Otroci skozi pogovor odkrivajo povezave med ključi, ključavnicami, gesli in varnim ravnanjem. 6. Sodelovanje s starši: Starši sodelujejo pri zbiranju ključev in ključavnic ter tako podpirajo otrokovo raziskovanje in učenje. 7. Postopno uvajanje: Otroci najprej uporabljajo krajša gesla, nato pa postopoma prehajajo na daljša in zahtevnejša zaporedja. 8. Individualizacija: Dolžina gesel in zahtevnost nalog sta prilagojeni starosti, sposobnostim in predznanju posameznega otroka. 9. Vrstniško učenje: Otroci prevzemajo vlogo varuha gesel ter se učijo odgovornosti in medsebojne pomoči. 10. Učenje za varno uporabo digitalnih tehnologij: Otroci na njim razumljiv način spoznavajo pomen gesel, zasebnosti in varovanja osebnih podatkov.
Didaktična sredstva in pripomočki Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.	• različne ključavnice in ključi, • ključavnice, ki jih otroci prinesejo od doma, • barvni krogi različnih barv, • listki za zapis gesel, • škatla ali mapa za shranjevanje gesel, • oznake igralnih kotičkov, • različni materiali za igro v kotičkih

Opis dejavnosti Opreделите predvidene korake dejavnosti.	- Otroci raziskujejo ključke in ključavnice ter jih preizkušajo. - V pogovoru ugotavljajo, da ključ omogoča dostop do določenega prostora ali predmeta. - Vzgojiteljica predstavi, da imajo tudi računalniki, tablice in internet svoje »ključke«, ki jim rečemo gesla. - Vsak otrok si izbere geslo iz treh barvnih krogov in ga zabeleži na listek. - Geslo pokaže vzgojiteljici in ga shrani na dogovorjeno mesto. - Pred vstopom v igralni kotiček mora otrok pravilno povedati svoje geslo. - Geslo najprej preverja vzgojiteljica, kasneje pa tudi otrok, ki prevzame vlogo varuha gesel. - Ko otrok uspešno pove geslo, lahko vstopi v izbrani kotiček. - Kasneje otroci uporabljajo zahtevnejša gesla s štirimi ali petimi barvami. - Gesla redno ponavljajo in utrjujejo. - Pogovarjajo se o tem, zakaj gesel ne razkrivamo drugim in zakaj jih hranimo na varnem mestu.
Dejavnosti v kotičku	Preizkušanje ključev in ključavnic. Ustvarjanje novih gesel iz barvnih simbolov. Preverjanje gesel vrstnikov. Igra »varuh gesel«. Razvrščanje in povezovanje ključev s ključavnicami. Pogovori o varni uporabi interneta.
Refleksija otrok - Kaj so se naučili, spoznali? - Kaj jim je bilo všeč? - Kako so se počutili?	Otroci so spoznali, da imajo tudi računalniki in internet svoje »ključke«, ki jim rečemo gesla. Ugotovili so, da si moramo gesla zapomniti in jih hraniti na varnem mestu. Najbolj so uživali pri ustvarjanju lastnih gesel, preverjanju gesel vrstnikov in vstopanju v igralne kotičke. Ob pravilnem vnosu gesla so bili ponosni, samozavestni in veseli svojega uspeha.
Refleksija vzgojitelja - Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti. - Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti. - Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?	Otroci so bili zelo motivirani za sodelovanje. Gesla so si zaradi želje po dostopu do zanimivih kotičkov hitro zapomnili. Skozi igro so spontano razvijali spomin, pozornost in razumevanje osnov internetne varnosti. Posebno vrednost je predstavljalo sodelovanje s starši pri zbiranju ključev in ključavnic. Nekateri otroci so pri daljših geslih potrebovali več ponavljanja. Ob daljšem premoru so nekatera gesla pozabili, zato je bilo potrebno dodatno utrjevanje. Dejavnost bi lahko nadgradili z uporabo simbolov, slik ali digitalnih naprav. Otroci bi lahko sami oblikovali pravila za varna gesla ter raziskovali različne načine varovanja podatkov.

**Spremljanje
napredka otrok**

Napredek otrok spremljamo z načrtnim opazovanjem med igro, pogovorom in vsakodnevno uporabo gesel pri prehajanju med igralnimi kotički. Pozorni smo na otrokovo razumevanje povezave med ključ in gesli, njegovo sposobnost pomnjenja ter uporabo gesla v različnih situacijah. Spremljamo tudi otrokovo upoštevanje dogovorjenih pravil, sodelovanje z vrstniki in odgovorno ravnanje pri varovanju gesel.

Spremljanje poteka sproti skozi celotno obdobje izvajanja dejavnosti, saj otroci gesla uporabljajo več dni oziroma tednov. Posebno pozornost namenjamo napredku pri samostojnosti, vztrajnosti in razumevanju pomena varnega ravnanja z osebnimi podatki.

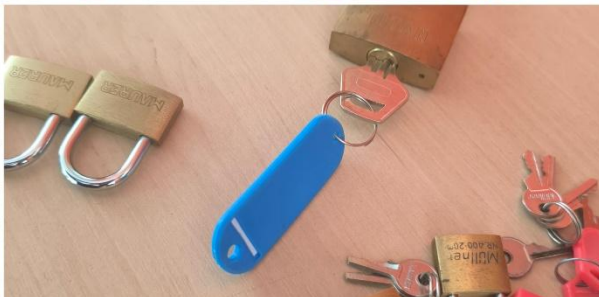
Stopnje napredka: otrok raziskuje ključ in ključavnice ter sodeluje v pogovoru o njihovem namenu, otrok prepozna povezavo med ključem in geslom kot sredstvom za dostop, otrok oblikuje svoje geslo iz barvnih simbolov, otrok si zapomni krajše zaporedje barv in ga pravilno ponovi, otrok si zapomni daljše zaporedje barv (4 ali 5 simbolov) in ga samostojno uporabi, otrok razume, da je za uspešen dostop pomemben pravilen vrstni red simbolov, otrok samostojno uporabi geslo za vstop v igralni kotiček, otrok geslo hrani na dogovorjenem mestu in spoštuje pravila njegove uporabe, otrok razume, da gesla ne delimo z drugimi brez dovoljenja, otrok pri preverjanju gesel ravna odgovorno in spoštljivo do vrstnikov, otrok pomaga vrstniku z namigi, ne da bi namesto njega razkril pravilno geslo, otrok pojasni, zakaj potrebujemo gesla in kako z njimi varujemo dostop do svojih podatkov, otrok kaže večjo samostojnost, pozornost in vztrajnost pri uporabi gesel.

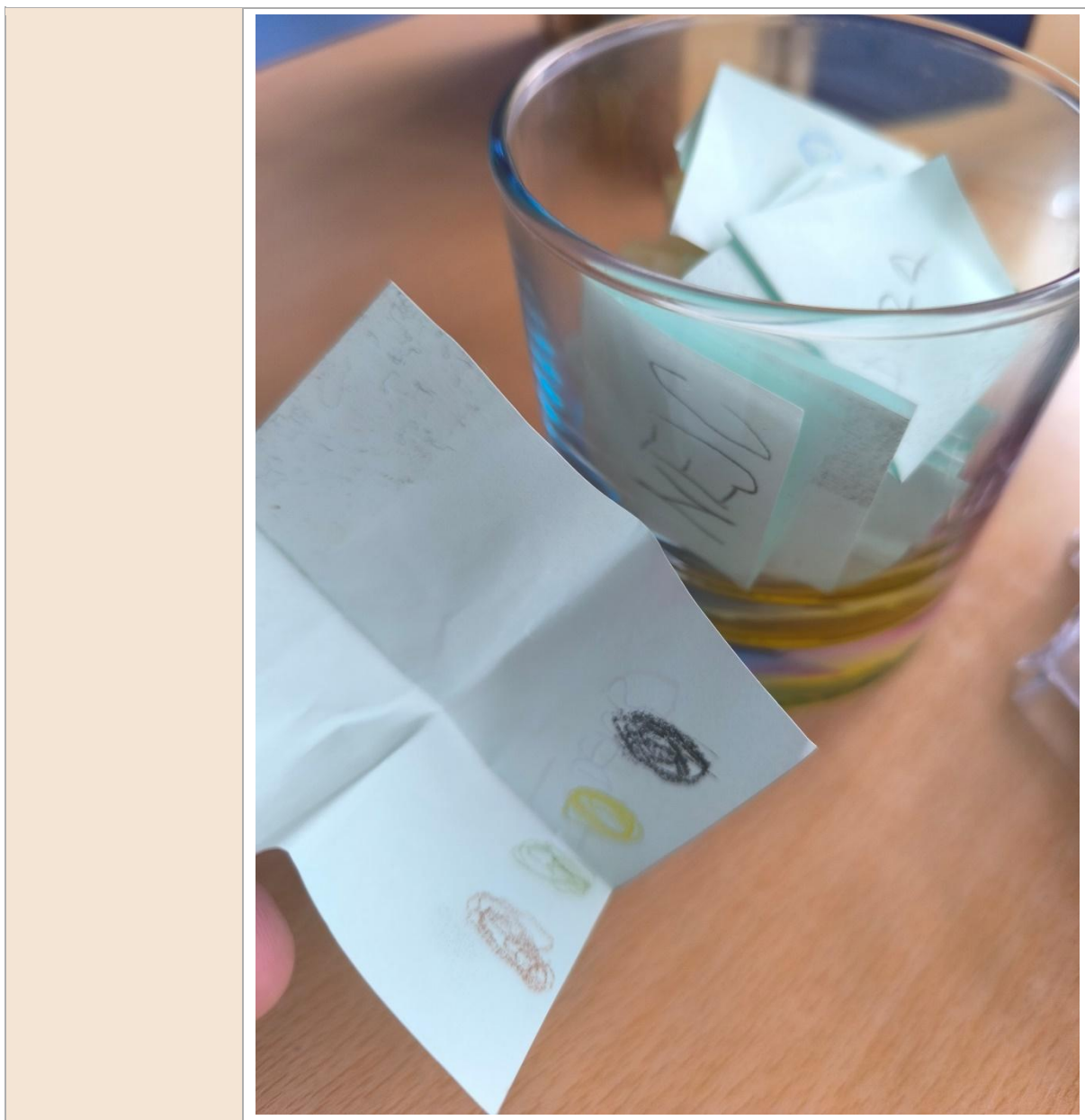
Napredek lahko dokumentiramo z zapisi opazovanj, fotografijami dejavnosti, otrokovimi zapisi gesel ter sprotnimi refleksijami otrok med pogovorom o njihovih izkušnjah.

Fotografije, izdelki

	
Viri in literatura Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.	Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf
Priloge	/